

REFERAT Udvalg for nære sundhedstilbud d. 10-10-2018

Mødedato Onsdag d. 10. oktober 2018 kl. 09:00

Mødested MarselisborgCentret, mødelokale 1, bygning 8, P. P. Ørumsgade 11, 8000 Aarhus C

Indholdsfortegnelse

Orientering om status på implementering af gebyr ved tolkning i Region Midtjylland, herunder fors 3

Punkt 1: Orientering om status på implementering af gebyr ved tolkning i Region Midtjylland, herunder forslag til midlertidig håndtering af opkrævning af gebyret

1-30-72-200-14

Resume

Der orienteres om status på implementering af tolkegebyr i Region Midtjylland samt om et forslag til en midlertidig løsning til opkrævning af tolkegebyr.

Direktionen indstiller,

- at orienteringen om status på implementering af gebyr ved tolkning i Region Midtjylland tages til efterretning,
- at der udsendes opkrævninger vedrørende tolkegebyr for allerede gennemførte tolkninger i Region Midtjylland, og
- at den midlertidige løsning vedrørende opkrævning af gebyr ved tolkning i Region Midtjylland sættes i værk fra 1. november 2018.

Sagsfremstilling

Den 1. juli 2018 trådte en ny bekendtgørelse i kraft om tolkebistand hos alment praktiserende læger, praktiserende speciallæger og på hospitalerne.

Der indføres et gebyr på fremmedsprogstolkning i sundhedsvæsenet for personer, der har haft bopæl i Danmark i mere end tre år. Lægen skal som hidtil rekvirere nødvendig tolkebistand. Tolkning skal sikre, at patienten og lægen kan kommunikere omkring sygdom og behandling. Det er derfor den behandlingsansvarlige læge, der beslutter, om der skal rekvireres en tolk.

Det er regionen, der betaler for tolkning. Det er endvidere regionen, der er ansvarlig for at opkræve og modtage gebyr for tolkebistand hos patienten.

Bekendtgørelsen undtager en række patienter fra gebyr for tolkebistand. Det gælder f.eks. børn (0-17 årige), personer fra det tyske mindretal og tolkning på grønlandsk og færøsk. Derudover er undtaget patienter, der som følge af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne midlertidigt eller varigt har mistet evnen til at tilegne sig henholdsvis oppebære og anvende tilegnede danskkundskaber.

Der er således tale om en række objektive kriterier for undtagelse fra tolkegebyr samt en lægefaglig vurdering (nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne).

Det er regionsrådet, der fastsætter, hvordan undtagelser fra tolkegebyr skal dokumenteres. Der er således ikke i lov eller bekendtgørelse fastsat krav om, hvilken dokumentation regionen skal sikre sig i forbindelse med vurderingen af, om den enkelte patient er omfattet af undtagelsen om nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Det fremgår dog af bekendtgørelsen om gebyr for tolkning, at regionen kan vælge at anmode borgeren om dokumentation i form af en lægeerklæring. Det gælder samtidig, at en eventuel udgift for dokumentation af undtagelse fra tolkegebyr alene påhviler patienten. Regionen har således ikke hjemmel til at afholde udgifter for dokumentation af undtagelser fra tolkegebyr.

Status på implementering af tolkegebyr i Region Midtjylland

Forretningsudvalget har den 14. august 2018 besluttet, at administrationen skal arbejde videre med implementeringen af tolkegebyr ud fra følgende retningslinjer:

- *Praksisområdet*

Der arbejdes frem mod en model, hvor der foretages en lægelig vurdering af, hvorvidt patienten er omfattet af undtagelse for tolkegebyr. Det dokumenteres ved registrering i praktiserende læges journalsystem. Frem til model 2 er afklaret, anvendes en skriftlig attest for undtagelse.

- *Hospitalsområdet*

Der foretages en lægelig vurdering af, hvorvidt patienten er omfattet af undtagelse for tolkegebyr. Der udarbejdes samtidig en vejledende positivliste med undtagelser. Undtagelser dokumenteres ved registrering i MidtEPJ.

- Forretningsudvalget besluttede endvidere, at implementeringen af de nye regler om tolkegebyr tages op i Danske Regioner.

Det er endvidere tilkendegivet i den politiske behandling af tolkegebyret i Region Midtjylland, at der ønskes en hensigtsmæssig procedure for patienterne, de praktiserende læger, praktiserende speciallæger og hospitalerne samt administrativt.

Der gives nedenfor en status på arbejdet med implementeringen af tolkegebyr i Region Midtjylland med afsæt i forretningsudvalgets beslutninger.

Status praksisområdet

Administrationen har indbudt de praktiserende lægers og praktiserende speciallægers organisationer i Region Midtjylland til en drøftelse af håndtering af dokumentation af undtagelser fra tolkegebyr. Der foreligger endnu ikke et resultat af drøftelserne, som er afhængig af en afklaring af de tekniske og juridiske muligheder.

Der pågår således samtidig en afklaring af de tekniske muligheder for at etablere en løsning, hvor regionen automatisk får data fra de praktiserende læger og praktiserende speciallæger vedrørende undtagelser jf. forretningsudvalgets beslutning.

Dette kompliceres af, at regionen ikke må indsamle flere oplysninger om patienterne end nødvendigt. Det betyder blandt andet, at regionen ikke må indsamle oplysninger fra de praktiserende læger om patienter, som har haft bopæl i Danmark i mindre end tre år for at se, om der er registreret nogle undtagelser. Der skal således i samarbejde med de praktiserende læger og speciallæger findes en løsning, hvor regionen kun får oplysninger om de undtagelser, der er relevante for at undlade at sende opkrævning af tolkegebyr.

Status hospitalsområdet

Administrationen har afklaret, at det vil være teknisk muligt at registrere undtagelser fra tolkegebyr i MidtEPJ. Det er samtidig vurderingen, at dette ikke vil være i strid med reglerne om databeskyttelse mm.

Det er pt. ikke muligt i MidtEPJ at registrere, om en patient undtages for tolkegebyr på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Der skal derfor udvikles en teknisk løsning. Denne løsning forventes først at kunne implementeres i forår/sommer 2019. Der arbejdes pt. nationalt med et nyt landspatientregister. Alle regioner er derfor i gang med at tilrette deres patientadministrative systemer (MidtEPJ) til at matche det nye landsdækkende register. Tilretningen betyder, at alle udviklingsressourcer i relation til MidtEPJ pt. er allokert til, at Region Midtjylland kan opfylde tidsfristen i februar 2019 for det nye system. Øvrige udviklingstiltag på MidtEPJ er derfor sat i bero til landspatientregistret er i drift.

I forhold til udarbejdelsen af en vejledende positivliste med undtagelser har dette været forelagt Sundheds- og Ældreministeriet, der har tilkendegivet, at en sådan liste ikke er ulovlig, men altid skal suppleres med en konkret lægefaglig vurdering.

Administrationen vil derfor igangsætte arbejdet med at udarbejde den vejledende positivliste, der kan støtte lægens konkrete lægefaglige vurdering af, om en patient skal undtages for tolkegebyr som følge af patientens helbredsforhold. Listen vil omfatte de væsentligste specialer og udarbejdes af hospitalerne med validering i enten Klinikforum eller Specialerådene. Arbejdet vil pågå i efteråret 2018.

Danske Regioner og de øvrige regioner

Implementeringen af tolkegebyr har været drøftet i Danske regioner i blandt andet sundhedsdirektørkredsen. Der er pt. et samarbejde omkring udarbejdelse af informationsmateriale om tolkegebyr.

De øvrige regioner arbejder pt. på implementeringen af tolkegebyr og håndtering af undtagelser. Region Hovedstaden har besluttet, at der skal foreligge en lægeerklæring for undtagelse fra tolkegebyr, mens de øvrige tre regioner bruger en blanket. Alle regioner arbejder på at udvikle it-systemer, der automatisk kan håndtere opkrævninger for tolkegebyr og undtagelser herfra, men da de øvrige regioner arbejder hen mod en anden varig model for håndtering af tolkegebyr og undtagelser end Region Midtjylland, er der ikke pt. belæg for et samarbejde omkring dette.

Midlertidig model for opkrævning af tolkegebyr samt opkrævning af gebyr for allerede gennemførte tolkninger i Region Midtjylland

Der er pt. ikke opkrævet gebyr for tolkning i Region Midtjylland, hvilket betyder, at der er opsamlet gebyrer for perioden 1. juli 2018 til dags dato. Der har i juli og august 2018 i Region Midtjylland samlet været afholdt 4.259 tolkninger, fordelt med 2.634 fremmødetolkninger, 32 telefonbeskeder, 1.012 telefontolkninger og 581 videotolkninger.

I dette tal indgår ikke børn under 18 år, personer der har boet i Danmark i mindre end tre år samt øvrige grupper, der objektivt er undtaget for tolkegebyr. Det vil sige, at tallene indeholder de personer, der vil kunne fritages på grund af helbreds-mæssige årsager. Det skal bemærkes, at den samme person kan have haft flere tolkninger i perioden. Det medfører, at der skal sendes opkrævning for tolkning til 2.192 unikke cpr. numre.

Det er samtidig administrationens vurdering, at den endelige afklaring og implementering af de modeller, som forretningsudvalget har besluttet, formentlig ikke vil kunne gennemføres før i første halvår 2019. Der er tale om et skøn forbundet med betydelig usikkerhed, da de tekniske løsninger endnu ikke er beskrevet og estimeret med hensyn til tid og økonomi.

Det skyldes, at det er en forudsætning, at der opnås enighed med praksisområdet om denne løsning. En sådan løsning vil endvidere indebære tilpasninger i lægernes it-systemer/journalsystemer.

Det er derfor administrationens anbefaling, at der etableres en midlertidig løsning til opkrævning af gebyr for tolkning samt for opkrævning af allerede gennemførte tolkninger siden 1. juli 2018 af hensyn til de berørte borgere. Der er samtidig et ønske hos de praktiserende læger og praktiserende speciallæger samt på regionens hospitaler om at kunne orientere patienterne om håndtering af tolkegebyr og undtagelser herfra i Region Midtjylland.

Opkrævning af gebyr for allerede gennemførte tolkninger

Det indstilles, at Region Midtjylland fremsender opkrævninger for tolkegebyr for de allerede gennemførte tolkninger siden 1. juli 2018.

Der vil dog ikke blive udsendt opkrævninger til de borgere, der er objektivt undtaget fra tolkegebyr: Personer, der har været i Danmark under tre år, børn og unge under 18 år, tolkning fra grønlandsk og færøsk m.fl.

I forbindelse med opkrævningen vil regionen samtidig tydeligt informere borgerne om mulighederne for at blive undtaget fra tolkegebyret, herunder om klagemuligheder. Der vil i den forbindelse blive udarbejdet informationsmateriale på en række relevante sprog.

Der vil samtidig være en passende betalingsfrist (30 dage) med henblik på, at borgere kan indsende dokumentation for undtagelse fra tolkegebyr, inden betalingsfristen.

Forslag til midlertidig løsning

Forretningsudvalget besluttede den 14. august 2018, at der udfærdiges en skriftlig attest for undtagelse af tolkegebyr, indtil den valgte løsning er implementeret.

Administrationen har på den baggrund udarbejdet en sådan attest i samarbejde med Region Syddanmark. Det foreslås, at attesten anvendes både på praksisområdet og hospitalsområdet. Det foreslås endvidere, at attesten både kan udfyldes og fremsendes på papir og elektronisk.

Den midlertidige løsning forventes at kunne implementeres, så de første fakturaer udsendes medio november 2018.

Administrationen vil senere forelægge en sag om implementering af tolkegebyr i Region Midtjylland, når der foreligger en endelig teknisk afklaring vedrørende de modeller, som forretningsudvalget har besluttet.

Beslutning

Udvalg for nære sundhedstilbud indstiller til forretningsudvalget,

at orienteringen om status på implementering af gebyr ved tolkning i Region Midtjylland tages til efterretning,

at administrationen kontakter den læge/afdeling, der har bestilt tolken, inden der sendes en opkrævning. Lægen/afdelingen anmodes om at oplyse, om patienten var omfattet af undtagelsen eller ej i forbindelse med den konkrete tolkning. Herefter sendes kun opkrævning til patienter, der ikke var omfattet af undtagelsen, og

at den midlertidige løsning vedrørende opkrævning af gebyr ved tolkning i Region Midtjylland sættes i værk fra 1. november 2018.

Lone Langballe stemte imod 2. at.

Tidligere Politisk Behandling

Forretningsudvalget vedtog følgende på sit møde den 14. august 2018:

at der på praksisområdet arbejdes frem mod model 2 således, at der foretages en lægelig vurdering af, hvorvidt patienten er omfattet af undtagelse for tolkegebyr. Det dokumenteres ved registrering i praktiserende læges journalsystem.

Implementering af modellen indebærer dels en afklaring af den tekniske del i praktiserende lægers journalsystemer og samtidig en drøftelse med PLO-Midtjylland og Foreningen Af Praktiserende Speciallæger. Frem til, at model 2 er afklaret, anvendes derfor model 1, så der udfærdiges en skriftlig attest for undtagelse af tolkegebyr,

at der på hospitalsområdet vælges model 2 suppleret med en vejledende positivliste således,
- at der foretages en lægelig vurdering af, hvorvidt patienten er omfattet af undtagelse for tolkegebyr. Det dokumenteres ved registrering i MidtEPJ,

- at administrationen sørger for at igangsætte arbejdet med udarbejdelse af en foruddefineret vejledende positivliste, og

at implementeringen af de nye regler om tolkegebyr tages op i Danske Regioner.

Bilag

Attest lægefaglig vurdering